

M.Ed. Semester - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (NEW COURSE)
ICT in Education (Spl Elective (New))

Time: 2:30 Hours**Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૦૧

- પ્રશ્ન.૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
1. ભારતીય શાળાઓમાં ICT ને સામેલ કરવાના પડકારો અને અવરોધોનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો, તેમજ તેના ઉકેલના ઉપાયો સૂચવો.
 2. શિક્ષણમાં ICT ની સંકલ્પના અને તેના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થોનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
 3. પ્રોજેક્ટ આધારિત શીખવાની સંકલ્પના, સોપાનો અને તેના લાભોનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
- પ્રશ્ન.૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
1. શિક્ષણમાં ICT ની જરૂરિયાત અને તેના લાભોનું વર્ણન કરો.
 2. ICTના લીધે અધ્યાપન થી અધ્યયન તરફ સંદર્ભે 'શિક્ષકની ભૂમિકા' સ્પષ્ટ કરો.
 3. ICTના લીધે અધ્યાપન થી અધ્યયન તરફ સંદર્ભે 'શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપન'માં થયેલા ફેરફારો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન.૨(બ) નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૦૫)
1. E-Mail એટલે શું?
 2. ICT ના સુરક્ષિત ઉપયોગમાં વાચરસ વ્યવસ્થાપનનું મહત્વ શું છે?
 3. ICT ના ઉપયોગમાં એક કાનૂની મુદ્દો જણાવો.
 4. ઈ-લર્નિંગનો અર્થ શું છે?
 5. બ્લોગનો શૈક્ષણિક ઉપયોગ શું હોઈ શકે?

વિભાગ-૦૨

- પ્રશ્ન.૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
1. સ્માર્ટ વર્ગખંડની સંકલ્પના, ઘટકો, લાભો, મર્યાદાઓનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
 2. કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ મલ્ટીમીડિયાની સંકલ્પના, ઉપયોગો, લાભો અને પડકારોનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
 3. ટેલિવિઝનની મર્યાદાઓ અને શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોમાં તેની અસરનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
- પ્રશ્ન.૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
1. એડ્યુસેટના લાભો અને મર્યાદાઓનું વર્ણન કરો.
 2. ઓનલાઈન શીખવાના સંસાધનોના પડકારોનું વર્ણન કરો.
 3. E-Library વિશે વિગતે સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન.૪(બ) નીચેના દરકે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૦૫)

1. વર્ચ્યુઅલ વર્ગખંડનો અર્થ શું છે?
2. વર્ચ્યુઅલ વર્ગખંડનો એક લાભ શું છે?
3. શૈક્ષણિક મીડિયાનો અર્થ શું છે?
4. મલ્ટીમીડિયાની શૈક્ષણિક અસર શું છે?
5. રેડિયોનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ શા માટે અસરકારક છે?

English Version

Section-01

Que.1 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)

1. Describe in detail the challenges and barriers to the integration of ICT in Indian schools and suggest solutions to overcome them.
2. Describe in detail the concept of ICT in education and its educational implications.
3. Describe in detail the concept, stages and benefits of project-based learning

Que.2(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)

1. Describe the need for ICT in education and its benefits.
2. Explain the paradigm shift due to ICT from teaching to learning in the context of 'role of teacher'.
3. Explain the paradigm shift due to ICT from teaching to learning in the context of changes in 'educational management'.

Que.2(B) Give answer the following questions. (05)

1. What is E-mail?
2. What is the importance of virus management in the safe use of ICT?
3. State one legal issue in the use of ICT.
4. What is the meaning of e-learning?
5. What can be the educational use of blogs?

Section-02

Que.3 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)

1. Explain in detail the concept, elements, benefits, limitations of smart classroom.
2. Explain in detail the concept, uses, benefits and challenges of computerized multimedia.
3. Explain in detail the limitations of television and its impact in educational programs.

Que.4(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)

1. Describe the benefits and limitations of EduSAT.
2. Describe the challenges of online learning resources.
3. Explain the E-library in detail.

Que.4(B) Give answer the following questions. (05)

1. What is meant by a virtual classroom?
2. What is one benefit of a virtual classroom?
3. What is meant by educational media?
4. What is the educational impact of multimedia?
5. Why is the use of radio in education effective?
